

Til medlemmerne af Socialudvalget

30-03-2009

Sagsnr.
2009-41239

Dokumentnr.
2009-180773

Beboere med misbrug på de socialpsykiatriske bocentre – redegørelse for forskellige problemstillinger på baggrund af det fremsatte medlemsforslag til Socialudvalget fra Finn Rudaizky.

Finn Rudaizky har stillet følgende medlemsforslag til Socialudvalget til drøftelse på udvalgets møde d. 1. april:

Medlemsforslag:

=====

Dansk Folkeparti ønsker en drøftelse og redegørelse fra Borgmesteren, om hvilke foranstaltninger, der skønnes brugbare, i relation til, at formindske brug af alkohol og stoffer på de københavnske bosteder. Herunder, om Borgmesteren konkret vil foretage sig noget for at begrænse misbruget.

Desuden ønskes oplysning om, hvad baggrunden er for, at politiet kun kommer i halvdelen af de tilfælde, hvor bocentrene har kontaktet politiet.

Hvad agter Borgmesteren, at foretage sig i den anledning.

**Drifts- og Udviklings-
kontoret for handicap
og
psykiatri**

Bernstorffsgade 17, 4. sal
1592 København V

Telefon
3317 3272

Telefax
3317 3260

E-mail
E826@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683045

www.kk.dk

Hvad kan der rent praktisk og faktisk gøres i forbindelse med, at bostederne er så åbne, så beboerne kan gå frit ud og ind og købe stoffer.

Kan der iværksættes mere kontrol samt ikke mindst mere konfiskation af hash og hård narko?

Dansk Folkeparti foreslår, at de pågældende bosteder samt Borgmesteren/Borgmesterens forvaltning mødes med politiet, for at gennemdrøfte problemet samt komme med konkrete forbedringsforslag, som efterfølgende forelægges socialudvalget.

Baggrund:

Dagbladet Politikens oplysninger 23. marts 2009, om at alkohol og stoffer flyder på Københavns Kommunes bosteder. At hver tredje psykisk syg misbruger alkohol, hash eller hård narko.

Desuden det forhold, at Politiet afviser, i halvdelen af tilfældene, at komme når bocentrene har kontaktet politiet.

I anledning af ovenstående medlemsforslag følger nedenfor en redegørelse fra Socialforvaltningen vedr. de problemstillinger, som er berørt i forslaget.

Generelt om psykisk syge misbrugere

Gruppen af beboere på de socialpsykiatriske bocentre med et misbrug hører til de vanskeligst stillede borgere overhovedet. Det er borgere, der lider af hyppige og tilbagevendende psykoser, oftest skizofreni, og misbrug af alkohol, hash og hårde stoffer.

Socialforvaltningen har i tilknytning til artiklen i Politiken gennemført en spørgeskemaundersøgelse om omfanget af misbrugsproblemet på samtlige bocentre. Ifølge undersøgelse har 295 beboere på de socialpsykiatriske bocentre et misbrug, svarende til ca. 1/3 af samtlige beboere på bocentrene.

Andre undersøgelser foretaget på de psykiatriske hospitalsafdelinger viser, at op til 50 % af patienter med psykoser, samtidig har et misbrugsproblem. Det er derfor en meget tydelig og almindelig problemstilling i forhold til borgerne med en sindssygdom.

Beboernes har en udstrakt selvbestemmelsesret

Med serviceloven blev institutionsbegrebet på voksenområdet

ophævet. For beboerne på de socialpsykiatriske bocentre betyder det, at deres bolig skal betragtes som deres eget hjem. Beboerne har ret til et privatliv, og i det omfang dette privatliv udspiller sig i beboerens egen bolig skal dette som udgangspunkt respekteres af personalet.

Der er på alle kommunens bocentre indført som en fast del af husordenen, at der ikke må nydes alkohol i bocentrenes fælles lokaler, bortset fra ved særlige festlige lejligheder (der må naturligvis ikke bruges hash og andre forbudte stoffer).

Rent bortset herfra er personalets mulighed for at afhjælpe misbrugsproblemerne gennem forbud meget begrænsede, og personalet har under ingen omstændigheder adgang til at bruge fysisk magt i forhold til beboerne. Personalet kan verbalt håndhæve den fælles husorden, og er der mistanke om ulovlig handel med stoffer kan og skal personalet kontakte politiet.

Personalet har derimod ikke ret til at undersøge beboeres indkøbsposer, eller beboeres lommer, og personalet har heller ikke uden beboerens accept lov til at gå ind i beboerens bolig og undersøge for ulovlige stoffer.

Beboernes frivillige medvirken er derfor en helt afgørende forudsætning for, at der kan gøres noget ved deres misbrug. Fra personalets side må indsatsen rette sig mod at rådgive og motivere beboeren til selv at gøre noget ved sit misbrug, og at lade problemstillingen indgå i det almindelige relationsarbejde. Samt med beboerens indforståelse at inddrage sagkyndig bistand fra f.eks. psykiater, og evt. støtte beboeren i, at der igangsættes medicinsk behandling i form af metadon eller antabus mv.

Hvad gør vi?

Ud fra en erkendelse af, at misbrugsproblemet udgør et stort og vanskeligt problem, er der som led i indsatsen for at hjælpe beboerne på de socialpsykiatriske bocentre ud af deres misbrug, igangsat en lang række initiativer, og indsatsen mod misbrug udgør i det hele taget et højt prioriteret indsatsområde.

Kvalitetsstandard og vejledning vedr. misbrug

I juli 2008 udsendte forvaltningen en kvalitetsstandard og vejledning hertil vedr. indsatsen mod misbrug. I kvalitetsstandarden tydeliggøres bocentrenes ansvar for at tilbyde behandling til beboere med misbrug og for at arbejde for en koordinering af misbrugsbehandlingen og den psykiatriske behandling. Kvalitetsmålet er at alle beboere på de socialpsykiatriske bocentre med forbrug af skadevoldende karakter motiveres og tilbydes behandling for at reducere eller ophøre med

misbruget. Tilbud om behandling sker i overensstemmelse med vejledningen.

Kvalitetsmålet indebærer både, at bocentret støtter og vejleder beboerne i forhold til behandlingsmuligheder uden for bocentret på psykiatrisk afdeling, og at bocentret selv tilbyder en behandlingsmæssig indsats, forstået i bred forstand som hele den psykosociale indsats (som den er defineret i vejledningen til kvalitetsstandard). Indsatsen kan rette sig mod at gøre beboeren misbrugsfri eller reducere misbruget. Indsatsen kan også omfatte ren "Harm reduction"- princippet, hvor fokus er på at begrænse skadevirkningerne af misbruget.

Ifølge vejledningen til kvalitetstandard skal lederen eller medarbejder, hvis de får kendskab til at en beboer besidder ulovlige rusmidler ud fra situationen vælge en eller flere af følgende handlemuligheder: Samtale, råd og vejledning, indlæggelse (afrusning/afgiftning), anden behandlingsmæssig indsats eller tilkaldelse af politiet: Handel eller besiddelse af større mængder rusmidler, der vurderes beregnet på salg eller længere tids eget forbrug skal anmeldes til politiet.

Den netop gennemførte skemaundersøgelse viser, at kvalitetsstandard og vejledningen er kendt og anvendt på bocentrene, og at den stadig er under implementering. Undersøgelsen viser, at processen med at implementere standarden og vejledningen er godt i gang.

Resultataftaler

Pr. 1. januar 2008 indførte forvaltningen resultataftaler som styringskoncept på bocentrene til erstatning for de hidtidige udviklingsplaner. Typisk har misbrug været et prioriteret indsatsområde i udviklingsplanerne, og i resultataftalerne indgår det som en del af opfølgningen på kvaliteten af de pædagogiske handleplaner, hvori indsatsen for beboere med misbrug beskrives.

Fælles misbrugspolitik og misbrugsfri boenheder

I august 2004 blev det første forslag til en forstærket indsats mod misbrug på de socialpsykiatriske bocentre vedtaget. Som følge af den forstærkede indsats blev der vedtaget en fælles misbrugspolitik for alle bocentre, og der blev oprettet misbrugsfri afdelinger på flere bocentre. Ovennævnte vejledning er en opfølgning på principperne i misbrugspolitikken.

Specialiserede botilbud til psykisk syge med misbrug

Der er oprettet særlige boenheder til psykisk syge med misbrug på følgende §108 botilbud: Hedelund og Lindegården
Endvidere er etableret følgende midlertidige botilbud efter

servicelovens §107: Pensionatet Mette Marie, Sundbyhus og Skt. Annæ Hjem med en mindre boenhed for misbrugere. .

Ud over de særlige boenheder arbejder bocentrene/bostederne på forskellige måder med misbrug f.eks. ved etablering af særlige misbrugsteam bestående af særligt uddannet personale med hele bocentret som funktionsområde, supervision af personalet, psykologbehandling, NADA (akupunktur, som behandler abstinenssymptomer og stoftrang) og samarbejde med det lokale politi.

Kompetenceudvikling

Der har siden 2005 været etableret kompetenceudvikling af personalet, hvor forvaltningen i samarbejde med CVU udbyder særlige undervisningstilbud til medarbejdere på de socialpsykiatriske bocentre, hvori der indgår specialmoduler vedr. psykisk syge med misbrug.

I plan for Københavns Kommunes socialpsykiatri i perioden 2009-2012 er kompetenceudvikling ligeledes nævnt som et særligt indsatsområde med henblik på, at medarbejderne kan understøtte beboerne i deres eventuelle misbrugsbehandling.

Fremtidige tiltag.

I trykhedsplanerne I og II er der planlagt to nye botilbud til psykisk syge med misbrug. Det drejer sig om et botilbud til 8 personer med henblik på behandling af misbruget, samt et botilbud til 12 personer, som ikke vil arbejde med ophør af misbruget, og hvor der i botilbuddet arbejdes med rummelighed og harmreduction.

Samarbejdet med politiet.

Politiets opgave i forhold til at begrænse misbruget på de socialpsykiatriske bocentre består i at efterforske handel med ulovlige stoffer, herunder hash. Der foregår en del handel med ulovlige stoffer på de socialpsykiatriske bocentre, mest i form af pusheri, hvor den der sælger selv er misbruger. Der gælder på alle bocentrene den forholdsordre, at når personalet får mistanke om ulovlig handel med stoffer på skal dette straks meldes til politiet.

Den gennemførte skemaundersøgelse viser at politiet som oftest kommer til stede ved henvendelser fra bocentrene (på Ringbo ved alle 3 henvendelser, på Thorupgården ved 3 af de 4 henvendelser, på Hedelund ved 2 ud af de 3 henvendelser). For Sundbygårds vedkommende er der dog en betydelig forskel mellem antallet af henvendelser, og det antal gange, hvor politiet er kommet til stede, hvilket kan have sammenhæng med det forholdsvis store antal henvendelser fra personalet (17 henvendelser, hvoraf politiet kom til stede ved de 7 henvendelser).

Af bocentrenes medfølgende generelle beskrivelser af samarbejdet med politiet fremgår, at samarbejdet generelt er godt. For de fleste bocentres vedkommende er der indgået særlige aftaler om samarbejde f.eks. ved at det er de samme betjente som kommer til stede, ved afholdelse af jævnlige kontaktmøder, særlige forskrifter for hvordan personalet skal forholde sig i bestemte situationer mv.

Det fremgår ligeledes af tilbagemeldingerne, at bocentrene har forståelse for, at politiet prioriterer indsatsen fra gang til gang, og herunder vurderer nødvendigheden af at komme til stede på bocentret i den konkrete situation. .

Netop for Sundbygårds vedkommende kan nævnes, at der så sent som i januar i år har været afholdt et kontaktmøde mellem den ansvarlige politikommissær fra Station Amager og bocentrets ledelse. Formålet med mødet var dels at drøfte det generelle samarbejde mellem medarbejdere og politiet på Amager. En konklusion af mødet er der skal ringes, hver gang der findes ulovlige stoffer, uden man dog kan forvente, at politiet kommer hver gang. Et andet resultat af mødet var en henstilling fra politikommissæren til, at han blev direkte kontaktet, hvis personalet oplevede samarbejdsproblemer eller afvisninger fra de involverede betjente.